

EGÉSZSÉGÜGYI ÉRTESITŐ.

KIADJA A MAGY. KIR. BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELEN MINDEN HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN.

ELŐFIZETÉSI ÁRÁ ÉVENTE 2 FORINT.

TARTALOM: Rendeletek: 112.048. sz. A tiszti orvosi vizsgák ügyrendje tb. — 87.917. keresk. m. sz. Az eczetlé vasuti szállítása tb.

Gyógyszertárak engedélyezése, átruházása. Fiók- és kézi gyógyszertárak. Pályázat. Elutasított kérvények.

Személyi hírek: Kitüntetések stb.

Különfélék: A tiszti orvosi vizsgák tb. — Az egészségügyre vonatkozó törvények és rendeletek gyűjteménye tb. — Az egészségügyi vizsgálatok módszerei. — A heveny fertőző betegségek kimutatása Magyarországon. — A hazai orvosok névjegyzéke tb. — A debreczeni, a vas megyei orvos-gyógyszerészegylet. — Megjelent könyv.

Pályázatok.

RENDELETEK:

B. ü. minister.
VI-93.

112.048. sz.

A tiszti orvosi vizsgák ügyrendje tárgyában.

Dr. Chyzer Kornél, cz. ministeri tanácsosnak, a tiszti orvosi vizsgák országos bizottsága Elnökének.

A tiszti orvosi vizsgák országos bizottságai által megállapított és Méltóságod f. é. december 26-án kelt jelentésével hozzám bemutatott, a budapesti és kolozs-vári vizsgáló bizottságok ügyrendjét a 80.099/93. számú szabályrendelet 3. §. utolsó bekezdése alapján ezennel jóváhagyom és erről Méltóságodat további szabályszerű eljárás végett, a jóváhagyási záradékkal ellátott ügyrend egy példányának csatolása mellett értesitem.

Fogadja Méltóságod tiszteletem nyilvánítását.

Budapesten, 1894. évi február hó 16-án.

Hieronymí s. k.

A tiszti orvosi budapesti vizsgáló bizottság ügyrendje.

1. A vizsgálatok körüli eljárás.

1. A tiszti orvosi vizsgálatokra jelentkezők a vizsgáló bizottság elnöke által csoportokra osztatnak be jelentkezésük sorrendje szerint. Szükség esetén egy jelölt külön is vizsgálatra bocsátható.

2. Az ekként csoportokba osztott jelöltek neveit, a vizsgálat napját, óráját és helyét az elnök a vizsgáló bizottság minden tagjával legalább 48 órával előbb írásban tudatja.

3. A vizsgáló bizottság együttesen van jelen.

4. A vizsgálati helyiségek további rendelkezésig a következők:

A gyakorlati vizsgálat a közegészségtanból és a gyógyszer- s a méregisméből a belügyminiszterium bakteriologiai intézetében, az elmekörtanból a Schwartzter-

féle magán ideg- és elmebeteg-intézetben, a trachomaügyből pedig a fővárosi üllői-uti új kórház trachoma-osztályán tartatik meg. Mindenkor a szabályrendelet 12. §-ában előírt tartalomban és a lentebb körülírt módon.

5. A közegészségtani, valamint a gyógyszer- és mérgeismeit ezen ügyrend függelékében felsorolt kérdések közül a jelölt sorshuzás útján egyet választ és annak kapcsán jártasságát a közegészségtani és bakteriologiai vizsgálati módszerekben, beleértve a tápszer-hamisítások egyszerűbb vizsgálatát is, bizonyítani tartozik. A hivatalos és növényi drogueokat felismerni, azonosságukat és tisztaságukat, valamint netáni fertőzéseiket vegyi uton vagy górcső alatt kimutatni és a vények kiszámitása körüli jártasságát hebizonyítani tartozik. Az elmekórtanból és a trachomaügyből pedig ugyancsak az ügyrend függelékében körülvonalozott határokon belül az elmekórtan és elmebetegügy, illetőleg a trachomaügy terén szerzett ismereteiből betegvizsgálatok kapcsán gyakorlatilag vizsgáltatik meg.

6. A mennyiben a jelölt a sorshuzás útján választott kérdésre kielégítőleg megfelelni képes nem lenne, neki ujjabb kérdés huzása megengedtetik. Ezen engedély azonban legfeljebb 3 kérdés huzásánál tovább nem terjedhet.

7. Az írásbeli vizsgálat a szóbeli vizsgálatot megelőzőleg a m. kir. belügy-ministeriumnak e czélra kijelölt helyiségében tartatik meg.

8. Az írásbeli vizsgálatokon a jelölt az e czélra összeállított és az ügyrend függelékében felemlített kérdések közül egyet sorshuzás útján választ.

9. Az írásbeli vizsgálaton a sorshuzás útján választott kérdés keretén belül, illetőleg annak megfelelőleg a bizottság lehetőségig concret eseteket fog a jelöltnek a szabályrendelet 13. §-ában előírt módozatok mellett leendő feldolgozás végett rendelkezésére bocsátani.

10. Az írásbeli vizsgálaton a törvénytár, a ministeri rendeletek gyűjteménye, a gyógyszerkönyv és hivatalos árszabály és a mennyiben tudományos adatok felhasználásának szüksége mutatkoznék, egy megfelelő kézikönyv is a jelöltnek használatára bocsátatik.

Hogy valamely kézikönyv a jelölt rendelkezésére bocsátható-e, azt a felügyelet eszközlő biztos határozza meg, ki egyuttal a használható könyvek kiszolgálását elrendeli.

11. Az írásbeli dolgozatokra nézve kívánatos, hogy azok lehetőleg velős rövidséggel, a nem szorosán a tárgyhöz tartozó elmefuttatások mellőzésével készitessenek.

12. Az elkészített s a jelöltek által keltezéssel s nevek aláírásával, valamint a szakvizsgáló által véleménynyel ellátott írásbeli dolgozatok, a bizottság irattárában megőriztetnek.

13. A szóbeli vizsgálaton a jelölt az egészségügyre vonatkozó törvények és rendeletekből oly czélból vizsgáltatik, hogy meggyőződés szereztethessék a felől, vajjon a jelölt azon törvényhozási és kormányzati intézkedésekről, melyeknek ismerete a hatósági orvosra elkerülhetlen szükségesek, bir-e tudomással és azokat helyesen alkalmazni és magyarázni képes-e?

14. A vizsgálati határidőt előleges jelentés nélkül elmulasztott jelöltnek a szabályrendelet 9. §-a értelmében elveszett vizsgálati díjai, a belügyministerium házi pénztárának átadandók és a vizsgálati bizottság költségeinek fedezésére fordítandók.

II. A bizottság által vezetett könyvek.

15. A bizottsághoz beérkezett ügydarabokról a jegyző iktató-könyvet vezet, melynek rovatai a következők: 1. folyó szám, 2. beérkezés napja, 3. a beadványozó neve, állása, a beadvány kelte, saját száma, 4. tárgykivonat, 5. az elintézés napja és mikéntje, 6. észrevétel.

16. A beérkezett pénzekről és a vizgapénzek elosztásáról (elnöknek minden

vizsgálatot tevő után 10 frt, a többi vizsgáló tagnak egyenként 5—5 frt) az elnök Pénznaplót visz, melyet magánál őriz meg.

17. Az egyes vizsgálatoknak, valamint az öszvizsgálatnak eredménye a szabályrendelet 16. és 17. §-ainak értelmében jegyzőkönyvbe vétetik. Mely célra egy vizsgálati jegyzőkönyv (törzskönyv) szerkesztendő.

A vizsgálati jegyzőkönyv a következő rovatokkal bir: 1. folyó szám, 2. a vizsgálat letételének napja, 3. a jelölt neve és nationaléja, 4. a jelölt oklevelének kelte és kihirdetésének ideje, 5. a vizsgálati tárgyakból nyert érdemjegyek az egyes tárgyak és az egyes vizsgálatok külön-külön, 6. a vizsgálat eredménye, 7. a képesítő bizonyítvány kiállításának kelte és száma, 8. jegyzék

III. A minősítési bizonyítvány.

18. A bizottság által a jelölt részére kiállított minősítési okmány egy egész iv első oldalán nyomtatott következő szöveggel bir:

..... szám.

Tiszti orvosi minősítési bizonyítvány.

A tiszti orvosi vizsgák országos bizottsága .....

urat .....

a ki előtte, az 1883.

évi I. t.-cz. 9. §-ban előirt és a Nagyméltóságú magy. kir. belügyminister úrnak 1893. évi 80.099. sz. a. kelt intézvényével kiadott szabályrendeletben körülirt tiszti orvosi vizsgálatot letette, a fent idézett törvényszakaszban megjelölt tiszti orvosi állásokra ..... találta és erről neki a jelen bizonyítványt kiadni határozta.

Kelt .....

(L. S.)

jegyző.

elnök.

IV. Függelék.

(A bizottságok által 3—3 évenként megállapított kérdések.)

Tárgyaltatott és elfogadtatott a budapesti tiszti orvosi vizsgáló bizottságnak 1893. évi november 29-én és december 13-án tartott teljes ülésein.

Klasz Pál s. k.
jegyző.

Chyzer Kornél s. k.
elnök.

A helyiségekre vonatkozó változtatással elfogadtatott a kolozsvári vizsgáló bizottságnak 1893. évi december hó 23-án tartott teljes ülésein.

Chyzer Kornél s. k.
elnök.

11.048. szám.

VI/11. B. M. 1893.

Ezen ügyrendet az 1893. évi 80.099. számú szabályrendelet 3-ik §-a alapján ezennel jóváhagyom.

Budapesten, 1894. évi február 16-án.

Hieronymi s. k.

Keresk. m. kir. minister.

87.917. szám.

Az eczet-lé vasuti szállítása tárgyában.

Valamennyi közforgalomra berendezett és önállóan kezelt vasut igazgatóságának.

Kétség merülvén fel az iránt, vajjon a Magyarországnak is gyártott 80% eczetsavat tartalmazó eczet-lé vasuton való szállítása mily feltételekhez legyen kötve; a cs. és kir. osztrák kereskedelemügyi minister ural egyetértőleg, kivel ez

ügyben értekeztem, ezennel kísérletképen megengedem, hogy 20°/_o, vagy ennél kevesebb vizet tartalmazó eczetsav, mely lényegében azonos a »80°/_o eczetsavat tartalmazó eczettel« elnevezés alatt forgalomba hozott czikkel, a vasuti üzletszabályzat B) mellékletének XV. pontja alatt foglalt feltételek mellett vasuti szállításra elfogadtassék.

Jelen rendeletem 1894. évi február hó 1-én lép életbe.
Budapest, 1893. évi deczember hó 21-én.

A minister helyett:

Reiszig s. k.,
államtitkár.

GYÓGYSZERTÁRAK.

Személyes jogú gyógyszer-tár felállítása engedélyeztetett:
Lupényben (Hunyad vm.) Csucs Lajosnak (5361. sz.)
Erzsébetfalván Gazdik Jánosnak (az eddigi fiókgyógyszertár beszüntetésével)
(11746. sz.)

Fiókgyógyszertár engedélyeztetett:

Jóna Lászlónak, a nyirbaktai reáljogú gyógyszer-társtulajdonosának Karász községben (Szabolcs vm.)

Kézi gyógyszer-tárat engedélyezett:

1. Vasvármegye alispánja dr. Sztehló Aurel alhói körorvos részére, tekintettel arra, hogy Alhó a legközelebbi gyógyszer-tártól 10 kilométernyire fekszik.
(15.117. sz.)

2. Hont vármegye alispánja dr. Kovács Henrik körorvosnak (Németin).
(11.404 sz.)

Átruháztatott:

Wandraschek Károly »Szentháromság« című gyógyszer-tára Kassán Adamek Ágostonra (7306. sz.)

Netzasek Rezső »Megváltó« című gyógyszer-tára Jász-Apátin Alexander Jánosra. (11.621. sz.)

A m. kir. belügyminister

Magyar-Valkón új személyes jogú gyógyszer-tár felállítását engedélyezte s minthogy az engedélyezésért folyamodó Dankó Gyulának már volt gyógyszer-tára, a felállítandó jog adományozása céljából pályázat kiírását rendelte el. (5342. sz.)

Elutasítottak:

A Farkasdon (Nyitra vm.)
Az Apatinban (II-ik)
A N.-Károlyban (IV-ik)
A Nyir-Bátoron (II-ik)

} felállítandó gyógyszer-tárra beadott pályázatok.

SZEMÉLYI HIREK.

Ő csász. és apost. kir. Felsége a magyar kir. belügyminister előterjesztése folytán dr. Chyzer Kornél belügyministeri osztálytanácsosnak, a ministeri tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta.

Kitüntetések a közegészségügy körül szerzett érdemekért. Ő csász. és apost. kir. Felsége a személye körüli magyar ministere előterjesztésére, elismerésével és rendjelekkel tüntette ki azon egészségügyi közegeket, kik a tavalyi kolerajárvány alkalmával kiváló szakértelmük és tevékenységük által annak elnyomatását előmozdították.

A kitüntetések a következők:

Ő cs. és ap. kir. Felsege megengedte, hogy a mult évben uralgott kolera-járvány elfojtása körül szerzett érdemeik méltánylásául

Lónyay Sándor, Bereg és Ugocsa vármegyék,

Almásy Géza, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánjának,

Gerlóczy Károly kir. tanácsos, Budapest fő- és székvárosi I. alpolgármesternek,

dr. Högyes Endre és

dr. Kétly Károly budapesti egyetemi tanárnak, mint az országos közegészségügyi tanács tagjának,

dr. Csatáry Lajos ugyanezen tanács jegyzőjének elismerése nyilvánittassék; továbbá

dr. Fodor József budapesti egyetemi tanár, mint országos közegészségügyi tanács tagjának és

dr. Purjesz Zsigmond kolozsvári egyetemi nyilvános rendes tanárnak a III. osztályú vaskoronarendet díjmentesen,

Miklós László, Szabolcs vármegye és

dr. Torma Miklós, Szolnok-Doboka vármegye alispánjának, a királyi tanácsosi címet díjmentesen,

dr. Fedák István Bereg vármegyei és

dr. Józsa András szabolcs vármegyei főorvosnak,

dr. Schermann Adolf fő- és székvárosi helyettes főorvosnak, valamint

Jancsó Géza tiszai középjárasi és

Vékony Ferencz deési főszolgabiráknak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét,

dr. Benczur Dénes rendőrorvosnak,

dr. Keresztyén Albert bereg vármegyei járásorvos és

dr. Bukovszky György, a fő- és székvárosi fertőtlenítő intézet igazgatójának a koronás arany érdemkeresztet,

König János, rettegi körorvosnak az arany érdemkeresztet és végre

ifj. Tóth Pál tiszakerecsényi,

Erdélyi József badalói,

Góczy András vásáros-naményi,

ifj. Wass János tiszaujlaki és

Bökényi Gergely gödényháza községi biráknak az ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozta.

A magy. kir. belügyminister a mult évben uralgott kolera-járvány elfojtása érdekében kifejtett buzgó működésért

Lónyay János Máramaros,

Molnár István Zemplén-,

Kállay András Szabolcs- és

dr. Kállay Zoltán Heves vármegye főispánjának, továbbá

Földváry Mihály Pest-Pilis-Solt-Kiskun és

szinnyi Merse István Sáros vármegye alispánjának,

dr. Lázár György Szeged városi h. polgármesternek, valamint

dr. Turesányi Gyula heves vármegyei,

dr. Lenk Gusztáv jász-nagykun-szolnok vármegyei,

dr. Thuróczy Károly nyitra vármegyei

dr. Batizy Endre Ugocsa vármegyei és
dr. Faragó Ödön Szeged városi tiszti főorvosnak és

dr. Bukovszky Endre Máramos vármegyei tb. főorvosnak,

id. Lónyai Sándor tiszabáti,

Ekkel Elemér m.-kászonyi,

Lipcsei Tamás tiszafüredi,

Vidovich László tiszai járási főszolgabírónak,

Rainer József Szeged városi rendőrfőkapitánynak,

Fülöp Zoltán tiszafüredi j. szolgabírónak,

Nagy Sándor Lajos jászberényi rendőrfőkapitánynak és

Sipos Béla Szabolcs vármegyei aljegyzőnek elismerését és köszönetét nyilvánította.

Ugyanígy elismerését és köszönetét fejezté ki a Békés vármegyében saját hatáskörükben kifejtett odaadó és czéltudatos működésükért

dr. Bartóky József főszolgabírónak,
dr. Kovács István főorvosnak és
dr. László Elek községi orvosnak (776. sz.).

* * *

A lefolyt év második felében hazánkban uralgott cholera-járvány elfojtása érdekében szükségessé vált rendkívüli intézkedések a dr. Chyzer Kornél cz. min. tanácsos vezetése alatt álló közegészségi főosztály személyzetének teljes odaadást igénylő működését s a segédhivatalok illető tisztviselőinek fokozott mérvű segédkezését vevén igénybe, a m. kir. belügyminister úgy a közegészségi osztály főnökének és személyzetének, mint az igénybe vett segédhivatalok főigazgatójának és igazgatójának dr. Chyzer Kornél cz. min. tanácsos által elismerését és köszönetét fejezte ki. (777. eln. sz.)

KÜLÖNFÉLÉK.

A tiszti orvosi vizsgák országos bizottsága vizsgálatait Kolozsvárott f. év márczius 12-én az írásbeli vizsgálatokkal kezdi meg, melyek reggel 8-tól 1-ig az orsz. Karolina kórházban fognak megtartatni.

A még az nap délután megkezdendő szóbeli vizsgálatok beosztásáról a vizsgálatra jelentkeztettek az írásbeli vizsga megkezdése alkalmával fognak értesítést nyerni. A vizsgák előreláthatólag 3—4 napot fognak igénybe venni.

* * *

Az egészségügyre vonatkozó törvények és rendeletek gyűjteménye, melyet Hieronymi Károly m. kir. belügyminiszter megbízásából dr. Chyzer Kornél miniszteri osztálytanácsos, a m. kir. belügyminiszterium közegészségi osztályának főnöke állított össze s melyet a m. kir. belügyminiszter az »Egészségügyi Értesítő« mult számában közölt 10.541. számú körrendeletével ajánlott a törvényhatóságoknak beszerzés és terjesztés végett, Franke Pál orvosi szakkönyvkereskedésében kapható, mely azt 6 frt 50 kr. előzetes beküldése után fűzve, 7 frt 20 kr. előzetes beküldése után pedig angol vászonkötésben bérmentve küldi szét a megrendelőknél.

* * *

Az egészségtani vizsgálatok módszerei cím alatt dr. Rigler Gusztáv egyetemi tanársegéd szerkesztésében 372 lapra terjedő új könyv jelent meg, mely a physikai, chemiai és bakteriologiai vizsgálati eljárások általános ismeretetésén kívül mindazon vizsgálati módszerekkel részletesen is foglalkozik, melyek ismerete a tiszti orvosi vizsgálatokon megkívántatik. Ilyenek nevezetesen a különféle élelmiszerek: a hús, a tej és liszt stb. vizsgálata.

Jó tájékoztatást nyerhetnek tiszti orvosok e könyvből a víz, a levegő, a talaj és lakások vizsgálatánál követendő eljárásokról s végre mindazon physikai és vegyi egyéb vizsgálatokról is, a melyekre hivatalos működésük közben a már említetteken kívül szükségük lehet.

A könyv, melynek használhatóságát a szöveg közé nyomott ábrák és színezett táblák is emelik, az Eggenberger-féle könyvkereskedés kiadásában jelent meg. Ára fűzve 3 frt 50 kr. Egész vászon kötésben 4 frt 30 kr.

A törvényhatóság neve	Roncsoló toroklob		Vörheny		Kanyaró		Hökhurut		Hólyagos himlő		Hasi hagymáz		Küteges hagymáz		Vérhas		Fültő mirigylob	
	mb.	mh.	mb.	mh.	mb.	mh.	mb.	mh.	mb.	mh.	mb.	mh.	mb.	mh.	mb.	mh.	mb.	mh.
Ung	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vas	26	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Veszprém	11	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zala	22	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zemplén	83	44	2	.	.	.	.	.	16	9	.	.	6	1	.	.	.	.
Zólyom	7	2	106	23	126	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Arad	30	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Baja	19	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Budapest	131	45	79	9	139	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Debreczen	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Fiume	20	9	2	.	.	.	.	.	.	.	.	3	1	.	.	.	.	.
Győr	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Hódmező-Vásárhely	24	5	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kassa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kecskemét	22	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kolozsvár	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Komárom	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Maros-Vásárhely	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Nagyvárad	28	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Pancsova	29	15	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Pécs	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Pozsony	22	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Selmecz-Bélabánya	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sopron	13	6	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Szabadka	60	37	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Szatmár-Németi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Szeged	94	42	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Székesfejérvár	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Temesvár	25	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ujvidék	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Versecz	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zombor	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

A fennebbi kimutatás szerint 1894. év január havában a törvényhatóságok részéről bejelentett:

Roncsoló toroklob 28 vármegye 227 községéből és 14 törvényhatóságú városból összesen 2695 betegezés, 1169 halálozás. Halálozás 43%. Az előző hónapoz viszonyitva a betegezés száma 896-tal, a halálozások száma 414-gyel gyarapodott és a halálozás 1%-kal kedvezőtlenebb. Január hóban legintensívebben uralkodott a járvány Békés, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyékben. Békés vármegyében különösen Békés, Körös-Ladány, Mezöberény és Veszöl községekben öltött fenyegető mérvet. A vármegyébe a belügyi kormány dr. Buzinkay Gyula közegészségügyi felügyelőt küldte ki és egyuttal 2 gőzfertőtlenítő gépet 2—2 fertőtlenítővel bocsátott a járvány által meglepett községek rendelkezésére. E gépekkel a fertőtlenítés Békés és Körös-Ladány községekben kezdetelt meg. Pest-Pilis Solt-Kiskun vármegyébe, hol különösen Félegyházán pusztit állandoan a járvány, dr. Téry Ödön közegészségügyi felügyelő küldetett ki.

Vörheny 13 vármegye 31 községéből és 4 törvényhatóságú városból 738 betegezés, 157 halálozás jelentetett be. Halálozás 21.2%. Legnagyobb belterjességgel uralkodott a járvány Szeben vármegyében, hol 5 községben 274 betegezés történt.

Kanyaró 20 vármegye 75 községéből és 1 törvényhatóságú városból 2556 betegezés és 198 halálozás jelentetett be. Halálozás 7.7%.

Hökhurut 5 vármegye 5 községéből 172 eset jelentetett be 3 halálozással.

Hólyagos himlő 3 vármegye 3 községéből 54 betegezés és 16 halálozás jelentetett be. Halálozás 29.6%. Legnagyobb belterjességgel mutatkozott a betegség Háromszék vármegye Lemhény községében, hol 15, és Zemplén vármegye Nagy-Mihály községében, hol 18 betegezés történt.

Fültő mirigylob Békés vármegye Endröd községéből 150 betegezés jelentetett be.

Küteges hagymáz Zemplén vármegye Hosszúmező községéből jelentetett be 10 betegezés 1 halálozással.

A m. kir. állami bacteriologiai intézet igazgatója dr. Preisz Hugó legközelebbi cursusát a bacteriologiai vizsgálati módszerekről és a pathogen bakteriumokról folyó évi április hó 9-én d. u. 5 órakor fogja megkezdeni. A cursus 3—4 hétig fog tartani, díja személyenkint 25 fjt.

***

A m. kir. belügyminister az összes hazai orvosok névjegyzékének összeállítását rendelve el, felkéretnek a magánorvosok nevöket s jelenlegi pontos címüket a névjegyzékbe leendő díjtalan felvétel céljából az »Egészségügyi Értesítő« szerkesztőségének mihamarabb beküldeni sziveskedjenek, miután e névjegyzék már sajtó alatt van s nem sokára megjelenik.

***

Debreczeni orvos-gyógyszerész egyesület. Az 1867-ben alakult »Debreczeni orvosegyesület«, mely 1869 óta »Debreczeni orvos-gyógyszerész egyesület« alakult, folyó évi január hó végén tartott tisztújító gyűlésén az eddigi elnök és alelnök dr. Varga Géza és dr. Sárvány Gyula urak állásaikról visszaléptek.

Tisztikara az új választás óta következő:

Elnök: dr. Ujfalussy József, kórh. igazgató főorvos.

Alelnök: dr. Kenézy Gyula, ker. orvos, kórh. rendelő orvos.

Titkárok: dr. Tüdös Kálmán, dr. K. Szalay Béla.

Pénztárnok: Michalovits István.

Gazda és könyvtáros: dr. Somogyi Zoltán, kórh. rendelő orvos.

Választmányi tagok: dr. Varga Géza, dr. Sárvány Gyula, dr. Csikós Sándor, dr. Popper Alajos, dr. Balkányi Ede, dr. Horváth Károly.

***

A vas megyei orvos-gyógyszerész egyesület 1879-ben alakult meg. Székhelye: Szombathely.

Elnöke: dr. Mezihradszky Kálmán, megyei főorvos.

Alelnöke: dr. Gyöngyössy Vilmos.

Titkára: dr. Stamborszky Lajos.

Pénztárnoka: Körmendy Zoltán gyógyszerész.

Az egyesületnek jelenleg 36 tagja van.

MEGJELENT:

Dr. Falta Marczel. Hogyan óvakodjunk a trachomától? Szeged, 1893

PÁLYÁZATOK.

I.

365. szám
kig. 1894.

A verseczi járás főszolgabirójától.

A Temes vármegye Varadia községben lemondás folytán megürült és 100 fjt évi fizetéssel, valamint minden szülési esettől 1 fjt látogatási díjjal javadalmazott községi bába állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak pályázni kivanók, hogy ezen állás elnyerése iránti kérvényüket f. é. márczius hó 16-áig alurítottához benyujtsák.

A választás 1894. márczius hó 17-én délelőtt 9 órakor a varadiai község háznál fog megejtetni.

Versecz, 1894. évi február hó 7-én.

Csapó Géza,
főszolgabíró.

(3—1)

508/894. sz.
szolgab.

II.

A csengeri járás szolgabirájától.

Szatmár vármegye csengeri járásában Gacsály község székhelylyel Rozsály, Császló, Atya, Csegöld, Sima, N.-Gécz, Pete, Dara, Sz.-Beccs, Tatárfalva és Hermánszeg községekből alakított egészségügyi körben a körorvosi állás megüresedvén, ezen állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazon orvostudori oklevéllel bíró orvosokat, kik ezen 300 frt fizetés és 100 frt úti átalánnyal javadalmazott körorvosi állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi április 2-ig annál is inkább nyujtsák be, mert az ezen határidőn túl érkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fogom.

A választás folyó évi április hó 3-án d. e. 9 órakor fog Gacsály község házában megtartatni.

Csenger, 1894. évi február 19.

Komoróczy Iván,
szolgabíró.

686. ki.
894.

III.

A Tiszai közép járás főszolgabirájától.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Tisza közép járásába kebelezett Tisza-Beő községben községi orvosi állás szerveztetvén, ezen 500 frt fizetéssel s 100 frt lakbérrel, s halottkémléssel járó 15 frttal és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal s a hűszemléért később megállapítandó jarandósággal javadalmazott állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi II. t.-czikk 9. §-a és az 1876. évi XIV. törvényczikk 143. §-ában előirt minősítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó 1894. évi márczius hó 10-ig terjeszsek be.

A választás napját 1894. évi márczius 14-ik napjának délelőtti 9 órájára tűzöm ki. A megválasztott orvos állását a választás után 8 nap alatt köteles elfoglalni.

Kelt Tisza-Roffon, 1894. évi február hó 13-án.

(1—1)

Jancsó Géza,
főszolgabíró.

698. szám
alisp.

IV.

Szepes vármegye alispánjától.

Szepes vármegye Igló rend. tanácsú bányavárosának egyik tiszti orvosi állása elhalálozás folytán üresedésbe jöven, arra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 517 frt 50 kr., azaz ötszázötvenhét forint 50 krnyi rendes évi fizetés és a városi szervezeti alapszabályzatban, illetve a városi képviselő-testület 1893. november hó 2-án 3027. sz. alatt hozott közgyűlési határozatával megállapított tűzifa-, illetve tüzelőanyag-átalány jár.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-ában előirt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, bezárólag folyó évi márczius hó 10-ig alulirothoz nyujtsák be.

A később beérkező folyamodványok figyelembe vételét nem fogom.

Figyelmeztetem egyúttal a pályázókat, hogy a magyar nyelven kívül a német és tót nyelv birása kívánatos és hogy a mult évi szeptember hó 30-án a kötelező tiszti orvosi vizsgák tárgyában kiadott 80.099. számú m. kir. belügyministeri körrendeletben közzétett követelményeknek is megfelelni kötelesek.

Lőcsén, 1894. évi február hó 5-én.

(2—1)

Raisz,
alispán.

Sz. : 1395/894.
alisp.

V.

Torda-Aranyos vármegye alispánjától.

Torda-Aranyos vármegye marosludasi járás mezőzáhi, valamint toroczkói járás offenbányai körorvosi állomásokra pályázatot nyitok.

Pályázhatnak mindazok, kik az 1876-ik évi XIV. t.-cz. 143. §-ában kívánt képesítésüket igazolni tudják.

Mindkét körorvosi állomás 400 frt fizetés, 100 frt lakbér és 100 frt utazási átalánnyal van összekötve.

Magánygyakorlat folytatásánál a körorvosi székhelyen történő minden egyes látogatás díja 20 kr. székhelyen kívül eső községekben a fuvar szolgáltatása mellett 40 krban van megállapítva.

Körorvosi székhely Mező-Záh 10 községgel és Offenbánya 11 községgel.

Felhivom tehát mindazokat, kik ezen állásokra pályázni óhajtának, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat, a mennyiben hivatalos alkalmazásban vannak hivatali főnökjük útján, ellenkező esetben vagy hozzám vagy az illető járási főszolgabíróhoz 1894. márczius 10-éig adják be.

Torda, 1894. évi február hó 12-én.

(1—1)

Rédiger Béla,
alispán.

VI.

Bihar vármegye margitai járásának főszolgabírájától.

A dr. Kajdy József lemondása folytán üresedésbe jött, illetve újból szervezett széplaki kör-orvosi állásnak szabályszerű — választással leendő — betöltése végett ezennel pályázatot hirdetek. Ebből folyólag felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §., illetve az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-ába előirt minősítőket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi márczius 12. d. u. 5 óráig hozzám személyesen annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben vagy nem személyesen beadott kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás 1894. évi márczius hó 17-én d. e. 10 órakor Széplak nagyközség tanácstermében fog megtartatni.

A széplaki orvosi körhöz 25 község tartozik és pedig 1, Széplak székhely mezőváros 1632 lakossal, gyógytárral, heti és országos vásárral, 2. Bályok 959., Almás 1137, 4. Szoldobágy 426, 5. Szunyogd 426, 6. Déda 260, 7. Dizsér 419, 8. Lúki 401, 9. Kohány 191, 10. Felső-Ábrány 585, 11. Bártfalva 368, 12. Terebes 337, 13. Széltalló 451, 14. Cséhtelek 557, 15. Bozsaly 351, 16. Bisztra-Ujfalu 298, 17. Papfalva 709, 18. Almaszeg 597, 19. Almaszeghuta 514, 20. Bodonos 575, 21. Középes 1034, 22. Várvíz 419, 23. Baromlak 528, 24. Verzár 258, 25. Szocset 229, összesen 13.707 lakossal.

Elválasztott körorvos a körhöz tartozó minden községet két héten egyszer előre meghatározott nap és órában saját fuvarján meglátogatni köteles, köteles továbbá mindennap d. e. 8 óráig otthon tartózkodni, hogy a körből orvosi segílyt kereső felek az időben betegeiket hozzá biztosra hozhassák.

Körorvos Széplakon a halottkémi teendőket ellátni köteles.

Javadalmazása: fizetés 1047 frt 78 kr., fuvar-átalány 327 frt 73 kr.

Látogatási, vényirási és halottkémlési díjak.

Vényirási díj az orvos lakásán vagy pedig hivatalos körút alkalmával a rendelő helyen 20 kr., éjjel 40 kr. Látogatási díj vényirattal Széplakon vagy körút alkalmával a körhöz tartozó községekben 40 kr., Széplakon éjjel 60 kr. Halottkémlésért 40 kr.

A körhöz tartozó községekben a körúton kívüli látogatás díja nappal 2 frt, éjjel 3 frt és fuvar.

Körorvos a teljesen vagyontalan betegekért egy a körút alkalmával — mint esetleg a község által kiszolgáltatandó fuvar felhasználásával — díj nélkül gyógyítani és látogatni köteles.

Körorvos állandóan székhelyén lakni s állását 1894. április hó 1-én elfoglalni köteles.

Margita, 1894. évi február hó 16 án.

(2—1)

Morvay,
főszolgabíró.

VII.

Bács-Bodrogh vármegye zsablyai járáshoz tartozó Goszpodince községben leköszönés folytán üresedésbe jött községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi orvos javadalmazása 800 frt készpénz és az orvosi lak felépítéseig 100 frt lakbér. Halottkémlési díj 20 kr., a látogatási díjak utólagosan-szerződőleg fognak a községgel megállapítatni. A megválasztott orvosnak kézi gyógyszerértartása engedélyeztetik.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint az 1883. évi I. t.-cz. 9. §., illetve 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-ban előirt képességüket, továbbá a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi márczius hó 30-áig annyival is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező folyamodványokat figyelembe nem vehetem.

Zsablya, 1894. február 19-én

Főszolgabíró helyett:

Dr. Balaton Gyula
szolgabíró.

Az »Egészségügyi Értesítő« előfizetése és szétküldése tárgyában.

Felhívjuk előfizetőinket, hogy valamely szám be nem érkezése esetén erről az »Egészségügyi Értesítő« kiadóhivatalát értesítsék, hogy az a szükséges intézkedéseket a rendelkezésre álló példányok kifogyta előtt megtehesse.

Az előfizetési pénzek a belügyministerium segédhivatalának főigazgatójához küldendők. A szerkesztőség előfizetési pénzeket nem fogad el.

Minden új előfizetés 1894. január 1-étől lép érvénybe s egy egész évre tehát deczember 31-ikéig szól. Csonka évfolyamokra vagy az év bizonyos részére nem lehet előfizetni s azért az év folytán jelentkező előfizetők is megkapják a január 1-étől megjelent összes számokat s előfizetésük nem a beérkezés napjától, hanem január 1-étől számittatik.

A lapra vonatkozó levelezések a reclamatiók kivételével (olvasható név-aláírással) az »Egészségügyi Értesítő« szerkesztőségének a belügyministeriumba czimzendők.

Reclamatiókat a szerkesztőség nem intéz el, s erre vonatkozó levelekre nem válaszol.

Magánérdekű kérdézősködésekre válaszok a lapban nem adhatók. Bérmendetlen levelek visszaküldetnek.

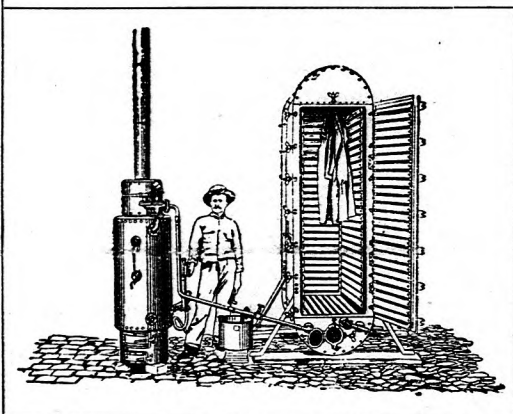
Szerkeszti: Dr. PREYSZ KORNÉL.

ALAPITTATOTT 1858-BAN.

Ó CS. ÉS KIR. FENSÉGE JÓZSEF FŐHERCZEG UDV. SZÁLLITÓI.

WÄLSER FERENCZ-FÉLE
 ELSŐ MAGYAR GÉP- ÉS
 TŰZOLTÓSZER-GYÁR
 HARANG- ÉS ÉRCZÖNTÖDE RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
 BUDAPESTEN

Egészségügyi osztálya szállít mint különlegességeket:

Szabadalmazott gőzfertőtlenítő készülékeket

(Dr. Bukovszky-féle rendszer)

több rendbeli nagyságban, stabil és szállítható állapotban.

Szétszedhető fertőtlenítő bódékat

ezen készülékek elhelyezésére és fertőtlenítésre, fürdőberendezéssel.

Fertőtlenítő szerládákat

a fertőtlenítéshez szükségelt összes szerelvényekkel felszerelve.

Fertőtlenítő szerkocsikat

kézhuzatra, tárgyszállító vasszekrényvel és lakást fertőtlenítő szerelvényekkel.

Fertőtlenítő személyeket szállító kocsikat

két lófogatra.

Tárgyszállító kocsikat

két lófogatra, valamint a fertőtlenítő eljárásához szükségelt egyéb készülékeket és szerelvényeket.

Ezen készülékeink kezelésére s az egész fertőtlenítő eljárás bemutatására kitanított fertőtlenítőket, akár állandó alkalmazás, akár begyakorlásra, kívánatra a t. cz. hatóságoknak ajánlani készek vagyunk.

Mentő és fertőtlenítő telepek teljes berendezését is elvállaljuk.

Árjegyzékek és költségtervezetek ingyen és bérmenten szolgáltatnak.

Gőzfertőtlenítő készülékeink a m. kir. belügyminiszterium bakteriologiai intézete és a fő- és székvárosi bakteriologiai intézet által megvizsgáltattak és **kiválóan működőknek elismertettek.**